

**OBRAZLOŽENJE OSTVARENJA
PRIHODA I PRIMITAKA, RASHODA I IZDATAKA
IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA DRŽAVNOG PRORAČUNA
U PRVOM POLUGODIŠTU 2014. GODINE**

IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI

Prihodi izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2014. godine

Ukupni prihodi izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2014. iznosili su 2,6 milijardi kuna, što je 12,1% više u odnosu na isto razdoblje 2013. godine. Pritom su najviše prihode ostvarile Hrvatske vode i Hrvatske ceste i to u iznosu od 857,9 milijuna kuna odnosno 787 milijuna kuna.

U strukturi prihoda najveći dio čine *prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada*, koje su izvanproračunski korisnici ostvarili u iznosu od 1,3 milijarde kuna, što je 5,7% više na međugodišnjoj razini. Prihodi po posebnim propisima ostvareni su u iznosu od 849 milijuna kuna i bilježe međugodišnje povećanje od 9,2%. Najveći iznos prihoda po ovoj osnovi ubiru Hrvatske vode i to prvenstveno od prihoda od vodnog gospodarstva odnosno naknada za uređenje voda, naknada za korištenje i zaštitu voda te vodnog doprinosa. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi ostvareni su u iznosu od 428,6 milijuna kuna i u odnosu na isto razdoblje prethodne godine smanjeni su za 0,5%.

Sljedeći po iznosu su *prihodi od pomoći*, koji su na međugodišnjoj razini povećani za 27%. U prvom polugodištu 2014. godine iznose 915,7 milijuna kuna, a najviše su ostvareni od kapitalnih pomoći iz proračuna.

Izvanproračunski korisnici prikupili su 357,1 milijun kuna *prihoda od imovine*, što je 6,6% više u odnosu na isto razdoblje 2013. godine. Pritom prihodi od financijske imovine iznose 325,9 milijuna kuna, prihodi od nefinancijske imovine 29,8 milijuna kuna, a prihodi od kamata za dane zajmove 1,4 milijuna kuna. Prihodi od financijske imovine ostvareni su od kamata, dividendi, pozitivnih tečajnih razlika i ostalih prihoda od financijske imovine. Najveći iznos prihoda od financijske imovine ostvarila je Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka i to u iznosu od 302,7 milijuna kuna. Prihodi od nefinancijske imovine ostvareni su ponajprije prihodima od zakupa i iznajmljivanja imovine Centra za restrukturiranje i prodaju te prihodima od naknada za ceste Hrvatskih cesta.

Ostali prihodi ostvareni su u iznosu od 28,2 milijuna kuna i to ponajviše prihodima od donacija te od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u prvom polugodištu 2014. godine ostvareni su u iznosu od 2,1 milijun kuna i to najvećim dijelom prodajom materijalne imovine (prirodnih bogatstava) te građevinskih objekata i prijevoznih sredstava.

Rashodi izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2014. godine

Ukupni rashodi izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2014. godine iznosili su 2,3 milijarde kuna, što je 16,5% manje nego u istom razdoblju 2013. odnosno 29,7% planiranih rashoda za ovu godinu.

Pritom su oko 98% rashoda ostvarile Hrvatske vode (850,6 milijun kuna), Hrvatske ceste (896,6 milijuna kuna) te Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (533,1 milijun kuna).

U strukturi rashoda najznačajnije mjesto zauzimaju **materijalni rashodi**, koji su u promatranom razdoblju izvršeni u iznosu od 1 milijarde kuna, a što predstavlja međugodišnje smanjenje od 3,3%. Pritom su najznačajniji bili rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja Hrvatskih voda i Hrvatskih cesta te ostali nespomenuti rashodi poslovanja Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Financijski rashodi izvršeni su u iznosu od 140,6 milijuna kuna ili 15,9% više na međugodišnjoj razini. Najveći dio čine kamate za primljene kredite i zajmove od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora Hrvatskih cesta i Hrvatskih voda.

Rashodi za zaposlene iznosili su 131,7 milijuna kuna, što je u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine smanjenje od 6,4%. Ukidanjem Agencije za upravljanje državnom imovinom, dio poslova, a time i zaposlenih preuzeo je Državni ured za upravljanje državnom imovinom kao korisnik državnog proračuna, a dio Centar za restrukturiranje i prodaju kao izvanproračunski korisnik, koji je započeo s radom u listopadu 2013. godine.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države iznosile su 139,4 milijuna kuna, od čega se najveći dio odnosi na Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i to za projekte sanacije odlagališta komunalnog otpada, provedbe nacionalnih energetskih programa, poticanje održive gradnje te ostale projekte i programe zaštite okoliša. Kapitalne pomoći imale su i Hrvatske vode za projekte navodnjavanja te Hrvatske ceste za sufinanciranje županijskih uprava za ceste.

Subvencije bilježi Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i to u iznosu od 3,8 milijuna kuna.

Ostali rashodi izvršeni su u iznosu od 130,3 milijuna kuna. Najvećim dijelom odnose se na kapitalne pomoći Hrvatskih voda kreditnim i ostalim financijskim institucijama te trgovačkim društvima izvan javnog sektora.

Preostali dio ukupno izvršenih rashoda poslovanja izvanproračunskih korisnika u promatranom razdoblju čine **naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade** (150 tisuća kuna) i odnose se na Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka te Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u prvom polugodištu 2014. ostvareni su u iznosu od 753,2 milijuna kuna, čime su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine smanjeni za 36%. Najvećim dijelom odnose se na investicijske aktivnosti u sektoru cesta, voda i zaštite okoliša.

Financiranje izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2014. godine

Slijedom ukupno ostvarenih prihoda i ukupno izvršenih rashoda, izvanproračunski korisnici su u prvom polugodištu 2014. godine ostvarili višak od 254,5 milijuna kuna. U isto vrijeme, ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja iznosili su 794,5 milijuna kuna, dok su ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova iznosili 479,9 milijuna kuna.

Primici od financijske imovine i zaduživanja najvećim dijelom se odnose na primitke od zaduživanja u iznosu od 605,3 milijuna kuna, ponajprije na primljene kredite i zajmove od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora. Primici od prodaje po osnovi komercijalnih i blagajničkih zapisa iznosili su 149,7 milijuna kuna, a primljene otplate (povrata) glavnice danih zajmova 35,8 milijuna kuna. Ostala sredstva financiranja izvanproračunski korisnici ostvarili su od primitaka od prodaje dionica i udjela u glavnici u iznosu od 3,7 milijuna kuna, pri čemu se većina odnosi na dionice i udjele u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova prvenstveno se odnose na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova i to u iznosu od 464,1 milijun kuna, a od čega je 431,8 milijuna kuna utrošeno na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora. Sredstva utrošena na dane zajmove iznose 15,8 milijuna kuna, od čega je 10,5 milijuna kuna utrošeno na dane zajmove trgovačkim društvima u javnom sektoru, a preostalih 5,3 milijuna kuna na dane zajmove trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora.